

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa T.B. i K.B.

przeciwko Miastu [...] W.

o zapłatę, zobowiązanie do wykupienia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].

z dnia 8 października 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę
12500 zł (dwanaście tysięcy pięćset złotych) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 8 października 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebę wykładni przepisów prawa materialnego i procesowego. Zagadnienie prawne dotyczyć ma tego, czy nierozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji roszczenia ewentualnego, formułowanego jako żądanie wykupu nieruchomości przeznaczonej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod drogę i wskazanie tego zarzutu w apelacji daje podstawę dla Sądu drugiej instancji do oceny stanu faktycznego i prawnego, a następnie podjęcia rozstrzygnięcia w tym przedmiocie z jego uzasadnieniem, zamiast lakonicznego wyводу, że zarzut jest bezzasadny. Z kolei potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości powiązana została przez skarżących z niewłaściwym zastosowaniem w sprawie przepisów prawa materialnego i naruszeniem przepisów postępowania wpływających na jej rozstrzygnięcie, w tym przede wszystkim art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 293, dalej jako: „u.p.z.p.”).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.) konkretyzuje się w tym, iż w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Potrzeba wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2) k.p.c.), zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, oznacza z kolei sytuację, w której w sprawie występuje kwestia o niejasnym charakterze, będąca źródłem istotnych wątpliwości lub różnic zdań w orzecznictwie, mająca znaczenie dla oceny dochodzonego roszczenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, niepubl. oraz z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl.).

Twierdzenia przedstawione przez skarżących w skardze kasacyjnej nie dają podstaw do przyjęcia, że w sprawie spełniona jest którakolwiek z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1) lub 2) k.p.c.

Po pierwsze, wywód dotyczący problemu prawnego, który sformułowali w swej skardze kasacyjnej skarżący, w rzeczywistości nie dotyczy tego problemu, lecz ma na celu wykazanie jedynie tego, że w sprawie doszło do wadliwej oceny przesłanek roszczeń, z którymi wystąpili skarżący, w tym przede wszystkim roszczenia o wykup ich nieruchomości (art. 36 ust. 1 pkt 2) u.p.z.p.). Problem sformułowany w skardze kasacyjnej jako zagadnienie prawne – jak należy przypuszczać – ma w rzeczywistości charakter procesowy i dotyczy tego, jak powinien być postąpić Sąd Apelacyjny w sytuacji, w której – według skarżących – Sąd Okręgowy miał w ogóle nie rozpoznać ich powództwa w zakresie odnoszącym się do roszczenia o wykup nieruchomości. Tak ujęty problem mógłby wiązać się z oceną stosowania przez Sąd Apelacyjny przepisów art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., jednak zarzutów naruszenia tych przepisów skarżący w ogóle nie podnieśli w skardze kasacyjnej. Oznacza to, że sformułowany przez skarżących problem prawny nie mógłby mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, którą Sąd Najwyższy rozpoznaje wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw kasacyjnych, o ile nie zachodzi nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), co wyraża się w tym, że Sąd Najwyższy rozpoznaje tylko te naruszenia prawa, które wytknięte zostały w skardze kasacyjnej, a z urzędu bierze pod uwagę

wyłącznie te z nich, które skutkowały nieważnością postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 1997 r., I CKN 249/97, OSNC 1998, nr 1, poz. 13).

Po drugie, swoje twierdzenie o potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości skarżący powiązali w zasadzie tylko z przepisem art. 36 ust. 1 u.p.z.p. i przepisem art. 36 ust. 1 pkt 2) u.p.z.p. Ich wywód w tym zakresie także polega jedynie na wykazywaniu, że w sprawie doszło do naruszenia tych przepisów, nie obejmuje natomiast wyjaśnienia i uzasadnienia – za pomocą właściwych argumentów natury jurydycznej – potrzeby wykładni wskazanych przepisów przez Sąd Najwyższy. Jest to więc próba poddania jedynie weryfikacji przez Sąd Najwyższy zastosowania przepisów, o których mowa, w okolicznościach sprawy, a nie uzyskania od tego Sądu ich wykładni, której znaczenie wykraczałoby poza te okoliczności. Dodać należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował się wykładnią art. 36 ust. 1 u.p.z.p., w tym art. 36 ust. 1 pkt 2) u.p.z.p. (por. przykładowo wyroki z dnia 22 listopada 2013 r., II CSK 98/13, niepubl., z dnia 22 stycznia 2015 r., I CSK 224/14, niepubl., z dnia 9 września 2015 r., IV CSK 754/14, niepubl., z dnia 19 października 2016 r., V CSK 117/16, niepubl., i z dnia 22 marca 2019 r., I CSK 52/18, niepubl.). Skarżący nie wykazali, że istnieje potrzeba tego, aby Sąd ten – na kanwie okoliczności sprawy – ponownie wypowiedział się w tym zakresie.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c.